

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ความรับผิดต่อความชำรุดบกพร่องของสินค้า พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยความรับผิดต่อความชำรุดบกพร่องของสินค้า
.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติความรับผิดต่อความชำรุดบกพร่องของสินค้า พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ซื้อ” หมายความว่ารวมถึง เช่าซื้อ หรือได้มาไม่ว่าด้วยประการใด ๆ โดยให้ค่าตอบแทนเป็นเงินหรือ
ผลประโยชน์อย่างอื่น

“ขาย” หมายความว่ารวมถึง ให้เช่าซื้อ หรือจัดหาให้ไม่ว่าด้วยประการใด ๆ โดยเรียกค่าตอบแทนเป็นเงิน
หรือผลประโยชน์อย่างอื่น

“สินค้า” หมายความว่า สิ่งของที่มีไว้เพื่อขาย

“ผู้บริโภค” หมายความว่า ผู้ซื้อสินค้าจากผู้ประกอบธุรกิจ

“ผู้ประกอบธุรกิจ” หมายความว่า ผู้ขาย ผู้ผลิตเพื่อขาย ผู้ส่งหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อขายหรือ
ผู้ซื้อเพื่อขายต่อซึ่งสินค้า

มาตรา ๔ กรณีที่เป็นสินค้าที่เช่าซื้อ ให้ผู้บริโภคที่เป็นผู้เช่าซื้อ มีสิทธิเช่นเดียวกับผู้บริโภคที่เป็นผู้ซื้อเพื่อ
เรียกร้องให้ผู้ให้เช่าซื้อที่เป็นผู้ประกอบธุรกิจรับผิดชอบความชำรุดบกพร่องนั้น เว้นแต่ผู้ให้เช่าซื้อที่เป็นผู้ประกอบ
ธุรกิจในฐานะที่เป็นเจ้าของสินค้าได้มีการโอนสิทธิเรียกร้องต่าง ๆ เกี่ยวกับความรับผิดต่อความชำรุดบกพร่องใน
สัญญาซื้อขายที่ตนมี ให้แก่ผู้บริโภคที่เป็นผู้เช่าซื้อไปทั้งหมดโดยปราศจากเงื่อนไข กรณีดังกล่าวให้ผู้บริโภคที่เป็น

ผู้เช่าซื้อสามารถใช้สิทธิเรียกร้องต่าง ๆ เกี่ยวกับความรับผิดชอบในความชำรุดบกพร่องในสัญญาซื้อขายเอากับผู้ประกอบการที่เป็นผู้ขายได้โดยตรง

ภายใต้บังคับมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง (๑) และมาตรา ๗ กรณีที่ผู้บริโภคที่เป็นผู้เช่าซื้อได้ใช้สิทธิเรียกร้องให้มีการซ่อมแซมหรือเปลี่ยนสินค้าอย่างหนึ่งอย่างใด ให้ผู้บริโภคที่เป็นผู้เช่าซื้อ มีสิทธิในการยึดหน่วงค่าเช่าตามสัญญาเช่าซื้อ จนกว่าผู้ให้เช่าซื้อ หรือผู้ขายที่เป็นผู้ประกอบการธุรกิจจะได้ซ่อมแซมหรือเปลี่ยนสินค้าอย่างหนึ่งอย่างใดที่ปราศจากความชำรุดบกพร่องแก่ผู้บริโภคที่เป็นผู้เช่าซื้อ

ภายใต้มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง (๒) และมาตรา ๘ กรณีที่ผู้บริโภคที่เป็นผู้เช่าซื้อขอลดราคาตามสภาพก็ให้คำนวณการผ่อนชำระเสียใหม่ตามราคาที่ลดลง และในกรณีที่ผู้บริโภคที่เป็นผู้เช่าซื้อใช้สิทธิยกเลิกสัญญาซื้อขายซึ่งเป็นฐานแห่งสัญญาเช่าซื้อ ก็ให้ถือเป็นการยกเลิกสัญญาเช่าซื้อไปด้วยในคราวเดียวกัน โดยให้ผู้บริโภคที่เป็นผู้เช่าซื้อแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ให้เช่าซื้อทราบก่อนล่วงหน้า ๗ วัน กรณีที่ไม่มีการแจ้งหรือการแจ้งไม่สมบูรณ์นั้นให้ผู้บริโภคที่เป็นผู้เช่าซื้อ ยังคงต้องชำระค่าเช่าต่อไป จนกว่าจะมีการแจ้งใหม่หรือมีการแก้ไขการแจ้งให้สมบูรณ์

มาตรา ๕ ในกรณีที่สินค้าซึ่งขายนั้นชำรุดบกพร่อง ผู้ประกอบการธุรกิจต้องรับผิดชอบต่อความชำรุดบกพร่องของสินค้านั้นในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) สินค้านั้นแตกต่างออกไปจากข้อตกลงที่เห็นเป็นประจักษ์ชัดแจ้งในสัญญาหรือความมุ่งหมายที่จะใช้ประโยชน์จากสินค้าที่ปรากฏในสัญญา แตกต่างจากสภาพปกติธรรมดาของสินค้า หรือแตกต่างจากการใช้ประโยชน์จากสินค้าตามปกติ โดยคุณสมบัติของสินค้าตามสัญญาหรือตามปกติวิสัยข้างต้นให้รวมถึงคุณสมบัติที่ผู้บริโภคสามารถคาดหมายได้อันเนื่องมาจากการได้รับข้อมูลที่เผยแพร่ให้สาธารณชนทราบจากผู้ขาย ผู้ผลิต หรือบุคคลอื่นใดที่อยู่ในความรับผิดชอบของผู้ขาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ข้อมูลที่ปรากฏในคำโฆษณา หรือจากการกำหนดคุณสมบัติที่เฉพาะเจาะจงของสินค้า เว้นแต่ผู้ขายจะไม่รู้หรือไม่ควรรู้เกี่ยวกับข้อมูลดังกล่าวว่าในขณะที่มีการตกลงทำสัญญาต่อกันนั้นได้มีการแก้ไขข้อมูลเช่นนั้นในรูปแบบที่ใกล้เคียงกับการที่ได้เผยแพร่ให้สาธารณชนทราบแล้ว หรือข้อมูลนั้นไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการซื้อสินค้าดังกล่าว

(๒) ความชำรุดบกพร่องจากการติดตั้งหรือประกอบสินค้าของผู้ประกอบการธุรกิจ หรือเกิดจากการติดตั้งหรือประกอบสินค้าตามคู่มือการติดตั้งหรือประกอบสินค้า หรือการส่งมอบสินค้าผิดประเภทหรือน้อยกว่าจำนวนที่ตกลงกันได้

ความที่กล่าวมาในมาตรานี้ย่อมใช้ได้ทั้งที่ผู้ประกอบการธุรกิจรู้อยู่แล้วหรือไม่รู้ว่าความชำรุดบกพร่องมีอยู่

มาตรา ๖ กรณีที่ผู้ประกอบการธุรกิจต้องรับผิดชอบต่อความชำรุดบกพร่อง ให้ผู้บริโภคมีสิทธิดังต่อไปนี้

(๑) เรียกให้ผู้ประกอบการธุรกิจแก้ไข เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง หรือเปลี่ยนสินค้าได้ตามมาตรา ๗

(๒) เลิกสัญญาหรือขอลดราคาตามมาตรา ๘

(๓) เรียกค่าเสียหายหรือค่าใช้จ่ายตามมาตรา ๙

(๔) ผู้บริโภคสามารถใช้สิทธิตาม (๒) และ (๓) ได้ก็ต่อเมื่อได้ใช้สิทธิเรียกร้องให้แก้ไข เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง หรือเปลี่ยนสินค้าไปก่อนแล้ว เว้นแต่ผู้ประกอบการได้ปฏิเสธที่จะซ่อมแซมหรือเปลี่ยนสินค้าอย่างชัดเจน หรือกรณีที่มีการซ่อมแซมหรือเปลี่ยนสินค้าไม่อาจจะลบล้างความชำรุดบกพร่องได้ กรณีที่มีการซ่อมแซม หากปรากฏว่าได้มีการซ่อมแซมไปแล้วถึงสองครั้ง หรือกรณีมีการซ่อมแซมแล้วก่อให้เกิดความเสียหายหรือชำรุดบกพร่องเพิ่มเติม ก็ให้ถือว่าไม่อาจลบล้างความชำรุดบกพร่องได้ เว้นแต่ว่าโดยสภาพแห่งสินค้านั้นสามารถพิจารณาเป็นอย่างอื่นไปได้

มาตรา ๗ ผู้บริโภคมีสิทธิเรียกให้ผู้ประกอบการธุรกิจแก้ไข เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง หรือเปลี่ยนสินค้าอย่างหนึ่งอย่างใดก็ได้ ตามที่ผู้บริโภคร้องขอ

กรณีที่ผู้บริโภคเรียกให้ผู้ประกอบการธุรกิจแก้ไข เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง หรือเปลี่ยนสินค้าให้ผู้ประกอบการธุรกิจดำเนินการภายในระยะเวลาอันเหมาะสม โดยจะต้องไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้บริโภคเกินจำเป็น และต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่เกิดขึ้นแก่การนั้น รวมถึงค่าใช้จ่ายอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ค่าจ้างแรงงาน ค่าวัสดุ หรือค่าส่งของทางไปรษณีย์ เป็นต้น

กรณีที่ผู้บริโภคเลือกใช้สิทธิอย่างหนึ่งอย่างใด ไม่ว่าจะเป็นการแก้ไข เปลี่ยนแปลง ปรับปรุงหรือการเปลี่ยนสินค้า ผู้ประกอบการธุรกิจมีสิทธิที่จะปฏิเสธการเลือกดังกล่าว และใช้สิทธิเลือกที่จะแก้ไข เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง หรือเปลี่ยนสินค้าได้แทนผู้บริโภค หากปรากฏว่าการกำหนดเลือกใช้สิทธิโดยผู้บริโภคก่อให้เกิดภาระเกินสมควรแก่ผู้ประกอบการ

ระยะเวลาอันเหมาะสมหรือภาระที่เกินสมควรให้พิจารณาจากลักษณะตามปกติธรรมดาและวัตถุประสงค์ที่จะใช้สอยสินค้า โดยให้คำนึงถึงมูลค่าของสินค้าที่ปราศจากความชำรุดบกพร่องหลังจากที่แก้ไขเปลี่ยนแปลง ปรับปรุง หรือเปลี่ยนให้แล้ว หรือสภาพร้ายแรงของความชำรุดบกพร่อง

มาตรา ๘ ผู้บริโภคมีสิทธิที่จะเลิกสัญญาหรือขอลดราคาตามสภาพอย่างหนึ่งอย่างใดก็ได้ ตามที่ผู้บริโภคร้องขอ โดยจะต้องแจ้งให้ผู้ประกอบการธุรกิจทราบก่อนล่วงหน้าเจ็ดวัน แต่ผู้บริโภคไม่อาจจะใช้สิทธิเลิกสัญญาหรือขอลดราคาตามสภาพอย่างหนึ่งอย่างใดได้หากปรากฏว่าความชำรุดบกพร่องที่เกิดขึ้นเป็นความชำรุดบกพร่องเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

กรณีที่ผู้บริโภคร้องขอจะขอลดราคาตามสภาพ ผู้บริโภคต้องแจ้งให้ผู้ประกอบการธุรกิจทราบก่อนล่วงหน้าเจ็ดวัน โดยจะทำเป็นหนังสือหรือไม่ก็ได้

การลดราคาสภาพให้พิจารณาจากสัดส่วนของราคาที่ปรากฏในขณะที่ทำสัญญาหรือส่งมอบสินค้านั้นว่าสินค้านั้นมีสัดส่วนระหว่างมูลค่าตามท้องตลาดที่ปราศจากความชำรุดบกพร่องกับมูลค่าตามท้องตลาดที่ชำรุดบกพร่องเป็นเท่าใด ทั้งนี้ มูลค่าของสินค้าสามารถทำการประเมินหรือคาดคะเนเอาที่ย่อมได้

กรณีที่ผู้บริโภคต้องการจะขอเลิกสัญญา ผู้บริโภคต้องแจ้งให้ผู้ประกอบธุรกิจทราบก่อนล่วงหน้าเจ็ดวัน โดยจะทำเป็นหนังสือหรือไม่ก็ได้ ส่วนเงินอันจะต้องใช้คืนในกรณีดังกล่าวให้คำนวณรวมดอกเบี้ยเข้าด้วยโดยให้คิดตั้งแต่วันที่ได้รับไว้ และส่วนการคืนสินค้าให้คำนึงถึงสภาพของสินค้าที่ปรากฏในวันที่ส่งคืนประกอบกับข้อเท็จจริงของความชำรุดบกพร่องที่เป็นเหตุของการเลิกสัญญาและความชำรุดบกพร่องที่มีได้เกิดจากการใช้สอยตามปกติ หากปรากฏว่ามีความเสียหายเกิดขึ้น ก็ให้ผู้ประกอบธุรกิจเรียกค่าเสียหายหรือยึดหน่วงเงินอันจะต้องใช้คืนตามความเหมาะสม

มาตรา ๙ ผู้บริโภคมีสิทธิเรียกค่าเสียหายหรือค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามมาตรา ๗ และมาตรา ๘ ได้ตามความเหมาะสม โดยจะต้องแจ้งให้ผู้ประกอบธุรกิจทราบก่อนล่วงหน้าเจ็ดวัน โดยจะทำเป็นหนังสือหรือไม่ก็ได้

มาตรา ๑๐ ผู้ประกอบธุรกิจไม่ต้องรับผิดชอบในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าผู้บริโภคได้รู้อยู่แล้วแต่ในเวลาซื้อขายว่ามีความชำรุดบกพร่อง เว้นแต่กรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจปิดบังความชำรุดบกพร่องนั้นด้วยกลฉ้อฉล หรือผู้ประกอบธุรกิจได้ให้การรับประกันเกี่ยวกับคุณสมบัติของสินค้าที่ขายเอาไว้แล้ว ผู้ประกอบธุรกิจต้องรับผิดชอบเพื่อความชำรุดบกพร่องนั้น

(๒) สินค้าที่ผู้บริโภคเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการขายทอดตลาดตามคำสั่งศาล

มาตรา ๑๑ ผู้บริโภคและผู้ประกอบธุรกิจไม่อาจทำข้อตกลงเกี่ยวกับสิทธิต่าง ๆ ของผู้บริโภคตามพระราชบัญญัติฉบับนี้เพื่อให้เป็นผลเสียแก่ผู้บริโภค ไม่ว่าจะเป็นการตกลงโดยตรงในสัญญาหรือโดยปริยาย

มาตรา ๑๒ กรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจให้การรับประกันแก่ผู้บริโภคเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อความชำรุดบกพร่องให้ทำเป็นหนังสือ และต้องระบุถึงสิทธิตามกฎหมายของผู้บริโภคเอาไว้ด้วย ซึ่งการรับประกันดังกล่าวไม่อาจจะไปเปลี่ยนแปลงสิทธิต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ให้มีผลเสียแก่ผู้บริโภคได้

การรับประกันต้องมีรายละเอียดชัดเจน เข้าใจได้ง่าย และประกอบด้วยรายละเอียดที่สำคัญ เช่น ระยะเวลา ขอบเขตการบังคับใช้ ถ้าการรับประกันทำเป็นภาษาต่างประเทศต้องมีคำแปลภาษาไทยกำกับไว้ด้วย

กรณีเกิดความสงสัยว่าผู้ประกอบธุรกิจได้ตกลงรับประกันเช่นนั้นหรือไม่ ให้พิจารณาจากข้อตกลงที่เห็นเป็นประจักษ์ชัดแจ้งในสัญญา หรือความมุ่งหมายที่ปรากฏในสัญญา หรือการรับประกันตามปกติวิสัย

มาตรา ๑๓ กรณีที่สินค้าชำรุดบกพร่องภายในระยะเวลาหกเดือนนับแต่วันส่งมอบ ให้สันนิษฐานเอาไว้ก่อนว่าสินค้านั้นชำรุดบกพร่องนับแต่วันส่งมอบ เว้นแต่ผู้ประกอบธุรกิจจะสามารถพิสูจน์เป็นอย่างอื่นได้

มาตรา ๑๔ สิทธิของผู้บริโภคตามพระราชบัญญัตินี้เป็นอันขาดอายุความเมื่อพ้นสองปีนับแต่เวลาที่ผู้บริโภค
ได้รู้ถึงความชำรุดบกพร่องของสินค้าหรือเมื่อผู้ประกอบการธุรกิจได้ปฏิเสธที่จะดำเนินการตามที่ผู้บริโภคร้องขอ

ในระหว่างที่ผู้ประกอบการธุรกิจได้ดำเนินการแก้ไข เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง หรือเปลี่ยนสินค้าให้อายุความ
สะดุดหยุดอยู่ไม่นับในระหว่างนั้น

มาตรา ๑๕ บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ไม่เป็นการตัดสิทธิของผู้บริโภคที่จะเรียกให้ผู้ประกอบการธุรกิจ
รับผิดชอบความชำรุดบกพร่องโดยอาศัยสิทธิตามกฎหมายอื่น

มาตรา ๑๖ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี